15/01/2022

Η «συγγνώμη» του Πατριαρχείου Αλεξανδρείας στον Άγιο Νεκτάριο

Πατριαρχεία / Πατριαρχείο Αλεξανδρείας

Η 15η Ιανουαρίου είναι ημέρα διπλής εορτής για το Πατριαρχείο Αλεξανδρείας. Κι αυτό για εορτάζεται, αφενός η μνήμη του Αγίου Γερασίμου του Παλλαδά, Πατριάρχου Αλεξανδρείας, και αφετέρου η αποκατάσταση του ονόματος του Αγίου Νεκταρίου.

- **της Δέσποινας Σωτηρίου**

Η φετινή επέτειος τιμάται μερικούς μήνες μετά την κυκλοφορία της ταινίας **«Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΤΟΥ ΘΕΟΥ» (MAN OF GOD)**

της Yelena Popovic με τον Άρη Σερβετάλη στον πρωταγωνιστικό ρόλο του **Αγίου Νεκταρίου**, που έκοψε πάνω από 270.000 εισιτήρια τις 4 πρώτες εβδομάδες προβολής της σε Ελλάδα και Κύπρο, διατηρώντας για το διάστημα εκείνο την πρώτη θέση στο box office της χώρας μας.

Θυμίζουμε ότι η παραγωγή έχει γίνει από την Simeon Entertainment, View Master Films σε συνεργασία με την Ιερά Μεγίστη Μονή Βατοπαιδίου, το Ινστιτούτο Άγιος Μάξιμος ο Γραικός και τη Eurogroup Ltd.

Επίσης, η παραγωγή της ταινίας πραγματοποιήθηκε με την υποστήριξη της Ιεράς Μητρόπολης Μεσογαίας και Λαυρεωτικής, Deep Dream, Ingenuity-FO, NP Ασφαλιστικής, Ασφάλειαι Μινέττα, ΕΚΟΜΕ (Εθνικό Κέντρο Οπτικοακουστικών Μέσων και Επικοινωνίας), ΕΚΚ (Ελληνικό Κέντρο Κινηματογράφου).

Εβδομήντα επτά έτη μετά την κοίμησή του, 108 έτη μετά την αναχώρησή από την Αλεξάνδρεια και 37 έτη μετά την επίσημη αναγνώρισή του ως Αγίου της Ορθοδόξου Εκκλησίας από το Οικουμενικό Πατριαρχείο, ο **Άγιος Νεκτάριος**, ο οποίος είχε κατηγορηθεί και εκδιωχθεί από το Πατριαρχείο Αλεξανδρείας απεκατεστάθη δια ακυρώσεως και εξαφανίσεως της ποινής η οποία του είχε επιβληθεί.

Φωτογραφία Αρχείου: Ραφαήλ Γεωργιάδης / ope.gr

Ο Πάπας και Πατριάρχης Αλεξανδρείας και Πάσης Αφρικής κ.κ. Θεόδωρος περιέγραφε προ ετών:

«Ήταν 14 Ιανουαρίου του 1998 παρουσία του Γενικού Προξένου της Ελλάδας στην Αλεξάνδρεια κ. Εμμανουήλ Κακαβελάκη και του Προέδρου της Ελληνικής Κοινότητας κ. Εδμόνδου Κασιμάτη, όταν τότε – ο μακαριστός Πατριάρχης Πέτρος έφερε το θέμα στη Σύνοδο και το ιεραποστολικό Πατριαρχείο έπαιρνε τη μεγάλη απόφαση να δικαιώσει ενώπιον της εικόνος του και να ζητήσει εν Συνόδω συγνώμη για το διωγμό που υπέστη ο Άγιος Νεκτάριος, ο Άγιος του Καΐρου, ο Άγιος που ευλόγησε το Χαμζάουι και την Πατριαρχική Επιτροπεία της Αλεξανδρινής Εκκλησίας που βρίσκεται στην αιγυπτιακή πρωτεύουσα, εκεί όπου ο Άγιος Νεκτάριος έζησε από το 1886 μέχρι το 1889 και ευλόγησε τον περικαλλή ναό του Αγίου Νικολάου αλλά και το σπίτι του που βρίσκεται ακριβώς μπροστά στο ναό, και όπου διατηρούνται μέχρι τις ημέρες μας πολλά κειμήλια και έγγραφα – ντοκουμέντα από τη ζωή του».

Αποκάλυψε μάλιστα ότι το Πατριαρχείο πήρε τη μεγάλη αυτή απόφαση για να ζητήσει τη συγνώμη από τον **Άγιο Νεκτάριο** την ημέρα της 15ης Ιανουαρίου του 1998, χωρίς να γνωρίζει μία φοβερή λεπτομέρεια: ότι την ίδια ακριβώς ημερομηνία συνέβησαν και άλλα τρία θαυμαστά γεγονότα στο θαυμαστό βίο του Αγίου: στις 15 Ιανουαρίου έλαβε το θείο Βάπτισμα, στις 15 Ιανουαρίου του 1877 χειροτονήθηκε διάκονος από τον Μητροπολίτη Χίου Γρηγόριο και στις 15 Ιανουαρίου του 1889 έλαβε την αρχιερωσύνη και έγινε Επίσκοπος διά χειρών του Πατριάρχου Σωφρονίου!

Να σημειωθεί ότι στην πατριαρχική ανακοίνωση συγγνώμης προς τον Άγιο Νεκτάριο, με ημερομηνία την 15η Ιανουαρίου του 1998, το Πατριαρχείο Αλεξανδρείας και πάσης Αφρικής έγραφε εν Συνόδω:

«Την Α.Θ.Μ. από μακρού απησχόλησε το θέμα της αδίκου ποινής αποπομπής εκ της δικαιοδοσίας και του κλίματος της Αλεξανδρινής Εκκλησίας, του εν Αγίοις πατρός ημών Νεκταρίου Πενταπόλεως του Κεφαλά. Το γεγονός τούτο ήγαγεν Αυτήν να εισηγηθή εις την Αγίαν και Ιεράν Σύνοδον, όπως αυτή επιληφθή του σοβαρού τούτου θέματος. Μετά προσοχής πολλής η Αγία και Ιερά Σύνοδος διασκεψαμένη, εν φόβῳ Θεού, και της εικόνος του Αγίου ευρισκομένης εν τη Συνοδική Αιθούσῃ, απεφήνατο δια την αποκατάστασιν της διαλευθείσης κανονικής τάξεως και εξητήσατο την συγχώρησιν παρά του Αγίου Πατρός ημών Νεκταρίου διά τον διωγμόν και την αδικώτατην κατ᾽ αυτού μήνιν, επηρεία του πονηρού».

Ο Πατριάρχης Αλεξανδρείας παρακολουθεί την ταινία

Βαθιά συγκινημένος παρακολούθησε την ταινία **«Ο Άνθρωπος του Θεού»** που περιγράφει τη ζωή του **Αγίου Νεκταρίου**, ο **Πάπας και Πατριάρχης Αλεξανδρείας και πάσης Αφρικής κ.κ. Θεόδωρος Β'**.

Ο Μακαριώτατος στο κείμενο που ακολουθεί μοιράζεται μαζί μας τις σκέψεις του για την ταινία:

Ὅπως θὰ γνωρίζετε οἱ περισσότεροι ἀπὸ τὶς 26 Αὐγούστου ἄρχισε νὰ προβάλλεται

στοὺς κινηματογράφους τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς Κύπρου ἡ ταινία «Ὁ ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ», μία ταινία ἀφιερωμένη στὸν Ἅγιο Νεκτάριο Πενταπόλεως τὸν Θαυματουργό.

Ὁ Ἅγιος Νεκτάριος εἶναι ἀπὸ τοὺς προσφιλεῖς μου Ἁγίους καὶ ἔζησε στὸ περιβάλλον τοῦ Πατριαρχείου Ἀλεξανδρείας. Θὰ ἤθελα νὰ μεταφέρω τὶς σκέψεις μου, αὐτὲς ποὺ μοῦ δημιουργήθηκαν παρακολουθώντας τὴν ταινία, γιατὶ πιστεύω ὅτι ἡ ταινία αὐτὴ μπορεῖ νὰ δώσει πολλὴ παρηγοριὰ καὶ ἐνίσχυση στοὺς πιστοὺς στὶς δύσκολες αὐτὲς μέρες ποὺ διέρχεται ἡ ἀνθρωπότητα.

Τὴν ταινία σκηνοθετεῖ ἡ Σερβικῆς καταγωγῆς Yelena Popovic ποὺ ὑπογράφει καὶ τὸ σενάριο. Συμμετέχουν πολλοὶ διεθνοῦς φήμης ἠθοποιοί. Νομίζουμε ὅτι πρώτη φορὰ παρουσιάζεται στὸ ἑλληνικὸ κοινὸ μία ταινία ποὺ ἐξυμνεῖ ἕναν Ἅγιο τῆς Ἐκκλησίας μὲ ἀνάλογη σοβαρότητα καὶ ἐπαγγελματισμό.

Βέβαια ὅλοι γνωρίζουμε τὸν βίο τοῦ Ἁγίου Νεκταρίου, τὶς ἀδικίες καὶ συκοφαντίες ποὺ ὑπέμεινε, ἔχουμε διαβάσει πολλὰ σχετικὰ βιβλία. Ὅμως εἶναι πολὺ διαφορετικὸ ὅταν ὅλα αὐτὰ ἀποτυπώνονται στὴν μεγάλη ὀθόνη. Λένε ὅτι μία εἰκόνα ἴσον μὲ χίλιες λέξεις καὶ ἔχουν ἀπόλυτο δίκιο. Ὁ Ἅγιος μίλησε μὲ τόσο ζωντανὸ τρόπο στὴν καρδιά μου. Ὁ πρωταγωνιστὴς ἀπόδωσε τὸν Ἅγιο μὲ τὸν καλύτερο τρόπο. Κάτι πολὺ δύσκολο, γιατὶ ναὶ μὲν μὲ τὴν ὑποκριτικὴ τέχνη μπορεῖς νὰ βγάλεις στὴν ὀθόνη τὸν χαρακτήρα, τὰ συναισθήματα καὶ τῆς πιὸ δύσκολης προσωπικότητας, ὅταν ὅμως ἔχεις νὰ ὑποδυθεῖς ἕναν Ἅγιο ἐκεῖ τὰ πράγματα γίνονται πολὺ πιὸ δύσκολα. Εἶχα ἀρχικὰ ἐνδοιασμοὺς πῶς θὰ μπορεῖ νὰ φανεῖ ὁ Ἅγιος ἀπὸ ἕναν ἠθοποιό, ὅμως βλέποντας τὸν Ἄρη Σερβετάλη νὰ παίζει τὸν ρόλο τοῦ Ἁγίου, τὴν ἔκφρασή του, τὶς κινήσεις του, τὸν λόγο του ἀλλὰ καὶ τὴν σιωπή του, θαύμασα καὶ ἐλκύσθηκα ἀπὸ τὴν μορφή του. Εἶπα: Ἔτσι ἀκριβῶς θὰ πρέπει νὰ ἦταν ὁ Ἅγιος Νεκτάριος!

Ὅμως καὶ οἱ ἄλλοι ἠθοποιοὶ ἦταν πάρα πολὺ καλοὶ στοὺς ρόλους τους. Φάνηκε πολὺ ὡραῖα ὁ χαρακτήρας τοῦ Κώστα, τοῦ γραμματέα τοῦ Ἁγίου Νεκταρίου, τοῦ Χρήστου τοῦ Προέδρου τῆς Ριζαρείου Σχολῆς, τῆς κυρίας Βούλας, τῆς μητέρας τῆς δόκιμης Μαρίας ποὺ συκοφάντησε τὸν Ἅγιο, τῆς τυφλῆς μοναχῆς Ξένης, τῆς μοναχῆς Ευφημίας καὶ ὅλων τῶν ὑπολοίπων.

Νομίζω, εἶναι ἀδύνατον κάποιος νὰ δεῖ τὴν ταινία καὶ νὰ μὴν συγκινηθεῖ, νὰ μὴν δακρύσει εἴτε στὴν μία σκηνὴ εἴτε σὲ κάποια ἄλλη. Δὲν μπορῶ νὰ μπῶ σὲ τεχνικὲς λεπτομέρειες γιὰ τὴν ταινία, γιατὶ δὲν εἶμαι εἰδικός, ὅμως καταλαβαίνω ὅτι ἔχει ὑψηλὴ αἰσθητικὴ καὶ δίνει τὸ προσδοκώμενο ἀποτέλεσμα. Ὁ Ἅγιος μιλᾶ στὶς καρδιὲς τῶν θεατῶν, καὶ αὐτὸ εἶναι καὶ τὸ πιὸ σημαντικό. Ἡ ταινία δίνει μηνύματα πίστεως, ἐλπίδας, ὑπομονῆς, ταπεινότητος, ἁγιότητας. Ἡ ἁγιότητα, ἡ Χάρη τοῦ

Θεοῦ εἶναι αὐτὴ ποὺ νικᾶ κάθε πειρασμό, κάθε δοκιμασία, κάθε ἀδιέξοδο καὶ ὄχι ἡ δική μας ἐξυπνάδα καὶ κομπορρημοσύνη.

Πιστεύω ταπεινὰ ὅτι ἡ εὐχὴ τοῦ Ἁγίου ἔδωσε τὴν ἔμπνευση στοὺς δημιουργοὺς τῆς ταινίας, ὥστε νὰ ἀποτυπωθεῖ ὅσο τὸ δυνατὸν καλύτερα μὲ τὰ σύγχρονα μέσα ἡ ζωή του καὶ εὐχόμαστε οἱ πρεσβεῖες του νὰ συνοδεύουν ὅλους μας.

Ἀπὸ τὸ περιβάλλον τοῦ Πατριαρχείου Ἀλεξανδρείας ὁ Ἅγιος Νεκτάριος συκοφαντήθηκε καὶ διώχθηκε τὸ 1891. Ἑβδομήντα ὀκτὼ ἔτη μετὰ τὴν κοίμησή του, ἑκατὸν ἑπτὰ μετὰ τὴν ἐκδίωξή του ἀπὸ τὴν Ἀλεξάνδρεια, στὶς 15 Ἰανουαρίου 1998 Ἡ Ἱερά Σύνοδος τοῦ Πατριαρχείου Ἀλεξανδρείας ἐξέδωσε Συνοδικὴ διαγνώμη «πρὸς ἐκζήτησιν συγχωρήσεως παρὰ τοῦ Ἁγίου Νεκταρίου διὰ τὴν γενομένην εἰς αὐτὸν ἀδικίαν ὑπὸ τῶν προαπελθόντων πατέρων καὶ ἀδελφῶν τοῦ Πατριαρχικοῦ θρόνου Ἀλεξανδρείας». Καὶ τώρα ἐγὼ ὁ ταπεινὸς καὶ ἔσχατος διάδοχος τοῦ θρόνου τοῦ Ἀποστόλου Μάρκου συστήνω ἀνεπιφύλακτα σὲ κάθε Ὀρθόδοξο νὰ δεῖ αὐτὴν τὴν ταινία, καὶ θὰ ἀποκτήσει τὸν Ἅγιο Νεκτάριο βοηθό του καὶ προστάτη του. Θὰ γίνει ὁ πραγματικὸς φίλος του, γιατὶ πραγματικὰ ὁ Ἅγιος Νεκτάριος ἦταν ὁ ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ.

Ὁ Πάπας καὶ Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας καὶ πάσης Ἀφρικῆς

Θ Ε Ο Δ Ω Ρ Ο Σ Β΄